

Oslava a úcta k Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu v Cirkvi (Tretia časť)

Branislav Krasnovský

23. januára 2024 ✙ Cirkv ✙ Božské Srdce Ježišovo

Rok s Božským Srdcom nášho Pána

Vo vianočnom období sme si pripomenuli 350. výročie zjavenia Božského Srdca Ježišovho svätej Margite Márii Alacoque. K zjaveniu došlo 27. decembra 1673. Preto sme sa v Nadácii Slovakia Christiana rozhodli, že rok 2024 až do 27. decembra venujeme úcte k Božskému Srdcu Ježišovmu.

Kult Božského Srdca Ježišovho predstavuje teda už 350 rokov významnú formu katolíckej zbožnosti, ktorá formovala katolícku identitu po Tridentskom koncile a v reakcii na protestantskú revolúciu. Kult Božského Srdca Ježišovho, ktorého obraz dominoval väčšine starších vydání Jednotného katolíckeho spevníka, bol ozdobou našich katolíckych domácností a zároveň pohoršením pre generácie bludárov, predstavuje jeden zo skúšobných kameňov katolíckej pravovernosti.

Je symbolom toho, že Ježiš Kristus, Boží Syn, prijal ľudské telo, ktorého centrom je práve srdce. Symbolom toho, že trpel v ľudskom tele a vstal z mŕtvych v ľudskom oslávenom tele. Je symbolom lásky nášho Pána k nám ľuďom, je útočiskom kresťanských rodín v boji s ich nepriateľmi.

V rámci celoročného pripomínania tohto kultu, jeho histórie, umeleckej aj literárnej prezentácie, začíname na portáli Christianitas.sk pravidelnú sériu článkov na tému Božského Srdca Ježišovho.

Božské Srdce Ježišovo, zmiluj sa nad nami!

predchádzajúce časti:

[Oslava a úcta k Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu v Cirkvi](#)

[Oslava a úcta k Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu v Cirkvi \(Druhá časť\)](#)

*Pozri sa na to Srdce, ktoré ľudí tak milovalo, ktoré sa obetovalo,
vyčerpalo sa a zničilo, aby tým dosvedčilo svoju lásku.
Zjavenie Najsvätejšieho Srdca Ježišovho svätej Margite Márii Alacoque, jún 1675*

Detstvo svätej Margity Márie Alacoque

Oslava a úcta Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu v Cirkvi je úzko spätá so svätou Margitou Máriou Alacoque, ktorá sa narodila 22. júla 1647 v Lauthecourte vo francúzskom Burgundsku, v bohatej a zbožnej rodine.

Kristus zjavuje Tajomstvo Najsvätejšieho srdca Ježišovho Margite Márii Alacoque

zdroj: wikimedia commons

Túžba po duchovnom povolaní sa prejavila u sv. Margity Márie Alacoque veľmi skoro. Ako svätica uviedla vo svojich pamätiach, už v detstve jej Milostivý Boh ukázal *„ohavnosť hriechu, ktorá v nej budila takú veľkú hrôzu, že aj najmenšie previnenie bolo pre ňu neznesiteľným utrpením.“* Útechu hľadala v modlitbe a skutkoch pokánia, už od detstva bola známa svojou túžbou pomáhať tým najbiednejším.

Ešte v čase, keď bola malým dievčatom, umrel jej milovaný otec. Matka Filiberta zverila výchovu malej Margity Márie sestram klariskám. Dievčatko začalo žiť v kláštore, kde ju pozitívne formovala skromnosť sestier, duch modlitby, takže spontánne pocítila túžbu po rehoľnom živote. Vo veku 9 rokov prvýkrát pristúpila k svätému prijímaniu a od tej doby dievčatko trávilo v modlitbách každodenne niekoľko hodín.

Podľa svedectiev súčasníkov bola malá Margita Mária Alacoque nesmierne vtipná a bystré dievča. Ešte kým žil jej otec, často uvažoval nad vhodným sobášom pre svoju dcéru. Margita sa však pri svojom pobyte v kláštore rozhodla stať mníškou a ako dospievala, jej túžba ešte viac rástla.

Žiaľ, jej zdravotný stav sa v kláštore náhle zhoršil, takže sa musela vrátiť do rodného domu – kým nevyzdravie. Návrat do profánneho sveta vnímala ako obdobie ťažkej skúšky, pretože bola vzdialená od svojich milovaných sestier klarisiek a od kláštorného života. Jej zdravotný stav bol veľmi vážny, choroba sa dokonca zhoršila natoľko, že ju pripútala na lôžko. Ona však všetky svoje bolesti a strasti obetovala za obrátenie hriešnikov.

Podľa jej vlastných slov: *„Bola som nesmierne vďačná za toto trápenie, pretože Milostivý Boh ma ním navykol sebazapieraniu a môjmu budúcemu povolaniu.“* Utrpenia prežité v rokoch detstva a mladosti vnímala ako najväčší dar, ktorý ju posilnil na cesty odovzdania sa do Božej vôle a na ceste k svätosti. Veď prvý stupienok umenia stať sa svätým spočíva práve v tom, že človek dokáže cez horkosť utrpenia preniknúť k tomu najdôležitejšiemu v svojom živote – k láske k Bohu.

Svätá Margita Mária Alacoque mala už v období ranej mladosti mimoriadne mystické milosti. Často vídávala Nášho Pána Ježiša Krista s krížom. *„Spasiteľ bol vždy pri mne, či už Ukrižovaný alebo kríž nesúci. Vzbudzoval vo mne ohromný súcit a lásku k utrpeniu. Boh mi dal obrovskú lásku ku krížu a k Božskému Srdcu Ježišovmu.“*

Do kláštora sa vrátila po dlhšej dobe, keď sa jej zdravotný stav zlepšil. Do noviciátu bola prijatá 20. júna 1671, v auguste 1671 mala obliečky a 6. novembra 1672 zložila večné sľuby.

Svätá Margarita Mária Alacoque kontempleruje nad Najsvätejším Srdcom Ježišovym, obraz

Corrada Giaquinta, 1765

zdroj: wikimedia commons

Od Kristovej rany na boku až ku Kristovmu Srdcu

Svätá Margita Mária Alacoque patrila k najpokornejším rehoľníckam v komunite, všetkých udivovala svojou zbožnosťou. Vízie trpiaceho Krista mala už niekoľko rokov, no po zložení večných sľubov sa jej ešte zintenzívnili. Vídavala Krista pokrytého ranami, pričom samotný Ježiš ju požiadal, *„aby sa pozrela na jeho prebodnutý bok – bezodnú priepasť vyhlbenú skutkom lásky.“* Podľa slov z jej autobiografie *„vstupná brána ku Kristovi do Kristovho Srdca je veľmi malá a úzka, človek sa musí stať malým, všetkého sa zriecť a musí mať silnú vieru.“*

V počiatočnej fáze svojej zbožnosti kontemplovala svätica v prvom rade Kristov prebodnutý bok, ešte nie jeho Srdce, ktoré je v Kristovom boku ukryté. Rezonovali v nej neustále slová nášho Spasiteľa, ktorý jej povedal:

„Pozri sa dcéra moja ako ma doriadil môj vyvolený ľud. Vybral som ho, aby zmiernil moje súdy, on však prenasledoval mňa a aj mojich maličkých. Ak nebude činiť pokánie, tvrdo ho potrestám. Mojich spravodlivých zachránim, všetkých ostatných potrestám.“

Kristovo Srdce v tej podobe, ako ho poznáme dnes, začala svätica adorovať až po štyroch zjaveniach od decembra 1673 do júna 1675.

Najsvätejšie Srdce Ježišovo

zdroj: wikimedia commons

Štyri zjavenia Najsvätejšieho Božského Srdca Ježišovho

K prvému zjaveniu Najsvätejšieho Srdca Ježišovho v živote sv. Margity Márie Alacoque prišlo ráno 27. decembra 1673. Počas tohto zjavenia Spasiteľ svätici povedal:

„Moje Božské Srdce planie nesmierne silnou láskou k ľuďom, chcem aby sa šírila táto láska skrze teba a chcem obohatiť ľudí svojimi pokladmi. Pred tebou odkryjem tajomstvá môjho Najsvätejšieho Srdca, aby ľudia spoznali spásenosné a posväcujúce milosti, potrebné pre záchranu pred priepasťou zatratenia.“

Kristus si potom vzal podľa slov sv. Margity Márie Alacoque jej srdce a vložil ho do svojho Božského Srdca, aby ho následne obohatené o Kristov plameň lásky vrátil do srdca svätice.

2. júla 1674, na sviatok Navštívenia Panny Márie, mala sv. Margita Mária Alacoque druhé zjavenie Božského Srdca. Podrobne o tomto zjavení písala pátrovi Croisetovi, svojmu spovedníkovi a duchovnému otcovi: „*Božské Srdce sa mi ukázalo na plamennom tróne jasnejšie ako slnko, priehľadnejšie ako krištál, so svojou ctihodnou ranou. Malo nasadené trňovú korunu, symbolizujúcu urážky spôsobené našimi hriechmi. Nad Srdcom sa týčil kríž, ktorý bol vbitý do Spasiteľovho Srdca od samého počiatku. Kristovo Srdce treba uctievať a tam, kde ho budú uctievať, Kristus vyleje svoje milosti a požehnanie. Kult Božského Srdca je gestom Kristovej lásky, ktorá túži pomôcť ľuďom v boji so zlom.“*

Pri treťom zjavení, v druhej polovici roku 1674, Náš Pán Ježiš Kristus požiadal svätú Margitu Máriu Alacoque, aby šírila myšlienku zadostučinenia za hriechy a nabádala veriacich k častému svätému prijímaniu, najmä počas prvých piatkov mesiaca a v Svätú hodinu vo štvrtok večer (spomienka na Getsemanskú záhradu, modlitba za umierajúcich).

Počas adorácie Najsvätejšej sviatosti mala svätá Margita Mária Alacoque „*Zjavenie Krista v žiare slávy a Jeho päť rán žiarilo ako päť slnc.*“ Kristus hovoril o nutnosti láskyplného zadostučinenia a uviedol, „*že ho viac ako rany pri Umučení bolí nevďak a chlad ľudí.*“ Svätá Margita Mária Alacoque sa zaviazala,

že bude pokorne pristupovať každý prvý piatok v mesiaci k svätému prijímaniu. A každú noc zo štvrtka na piatok sa bude modliť za duše umierajúcich ľudí, pričom pociťovala smrteľný smútok, aký prežíval Pán Ježiš na Olivovej hore.

K štvrtému zjaveniu prišlo v polovici júna 1675. Počas tohto zjavenia Náš Pán Ježiš Kristus opätovne zjavil svätici svoje Božské Srdce, ranené nevďakom ľudí, neúctou, svätokrádežami, chladom, pohrdaním, pričom takto sa ku Kristovi prejavovali aj zasvätené srdcia kňazov. Preto Kristus požiadal, aby sa prvý piatok po oktáve Božského Tela uctievalo Jeho Srdce slávnostným odprosovaním, aby ľudia v tento deň pristupovali k svätému prijímaniu s úmyslom vynahradiť nesčíselné zneuctenia, ktorému bolo Jeho Božské Srdce vystavené po ten čas, čo bolo vystavené na oltári.

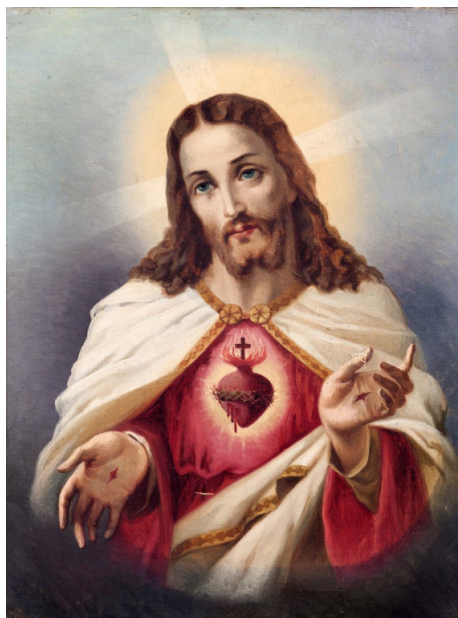
Velký příslib Spasitele

V liste pátrovi Croisetovi (bol blízkym priateľom a duchovnou oporou svätej Margity Márie Alacoque), svätica napísala:

„Náš Pán Ježiš Kristus mi ukázal, aká veľká bola jeho túžba po tom, aby ho ľudia milovali a zachránili sa pred zatratením. Láska k ľuďom ho pobádala, aby ukázal ľudstvu svoje Božské Srdce so všetkými pokladmi lásky, milosrdenstva, milosti posväcovania a spásy.“

Ako ďalej svätica uviedla, Vykupiteľ jej dal osobitný prísľub:

„V nekonečnom milosrdenstve môjho Srdca Ti sľubujem, že Jeho všemohúca láska k tým, ktorí pristúpia k svätému prijímaniu počas deviatich prvých piatkov mesiaca bude nesmierna. U delím im milosť pokánia pred smrťou, takže nezomrú bez mojej milosti a bez sviatostí. Moje Srdce im bude bezpečným útočiskom v hodine ich smrti.“

Najsvätejšie Srdce Ježišovo

zdroj: wikimedia commons

Dvanásť prislúbení Najsvätejšieho Srdca Ježišovho

Z posolstva v Paray le Monial pochádza Dvanásť prislúbení Najsvätejšieho Srdca Ježišovho, ktoré nám pripomínajú milosti spojené s týmto nádherným kultom. Náš Pán Ježiš Kristus sa v súvislosti s uctievaním

Najsvätejšieho Srdca Ježišovho vyjadril presne a jasne. Tí, ktorí budú konať podľa jeho príkazu, získajú tieto prísluby:

1. Dám im všetky milosti potrebné ich stavu.
2. Vnesiem pokoj do ich rodín.
3. Poteším ich v trápeniach.
4. Stanem sa im bezpečným útočiskom v živote i v hodine smrti.
5. Vylejem hojnosť požehnania na všetky ich podujatia.
6. Hriešnici nájdu v Mojom Srdci milosti a nekonečné more milosrdenstva.
7. Vlažné duše sa stanú horlivými.
8. Horlivé duše dosiahnu rýchlo dokonalosť.
9. Požehnám domy, kde bude uctievaný obraz môjho Najsvätejšieho Srdca.
10. Osobám, ktoré budú pracovať na spáse ľudských duší dám dar, že obrátia aj najzaťatejšie duše.
11. Mená tých, čo budú šíriť túto úctu, budú zapísané v Mojom Srdci a nebudú z neho nikdy vymazané.
12. Všetkým, ktorí pristúpia k svätému prijímaniu na prvý piatok počas deviatich mesiacov nepretržite po sebe, sľubujem milosť pokánia pri zomieraní – nezomrú v nemilosti a ani bez sviatostí.

Veľkými ctiteľmi Najsvätejšieho Srdca Ježišovho boli aj jezuitskí svätci Ignác z Loyoly a Luis Gonzaga

zdroj: wikimedia commons

Modlitba k Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu na prvý piatok v mesiaci

Božské Srdce Ježišovo, daruj pokoj našim rodinám, ako si nám to prisľúbilo, ó, Najsvätejšie a najvernejšie Srdce Ježišovo.

Božské Srdce Ježišovo, buď nám pomocou v práci, potechou v utrpení, ako si nám to prisľúbilo, ó, Najsvätejšie a najvernejšie Srdce Ježišovo.

Božské Srdce Ježišovo, buď nám istým útočiskom v živote, zvlášť však v hodine smrti, ako si nám to prisľúbilo, ó, Najsvätejšie a najvernejšie Srdce Ježišovo.

Božské Srdce Ježišovo, vlej svoje prebohaté požehnania na naše podujatia, ako si nám to prisľúbilo, ó, Najsvätejšie a najvernejšie Srdce Ježišovo.

Božské Srdce Ježišovo, buď morom milosrdenstva pre hriešnikov, ako si nám to prisľúbilo, ó, Najsvätejšie a najvernejšie Srdce Ježišovo.

Božské Srdce Ježišovo, prebud' vlažné duše k novej horlivosti, ako si nám to prisľúbilo, ó, Najsvätejšie a najvernejšie Srdce Ježišovo.

Božské Srdce Ježišovo, daj horlivým dušiam pokoru v dokonalosti, ako si nám to prisľúbilo, ó, Najsvätejšie a najvernejšie Srdce Ježišovo.

Božské Srdce Ježišovo, požehnaj všetky domy, v ktorých Tvoj obraz vyvesený a uctievaný býva, ako si nám to prisľúbilo, ó, Najsvätejšie a najvernejšie Srdce Ježišovo.

Božské Srdce Ježišovo, daj milosť tým, ktorí na spáse ľudských duší pracujú, aby sa i najzatvrdenejšie srdcia obrátili, ako si nám to prisľúbilo, ó, Najsvätejšie a najvernejšie Srdce Ježišovo.

Božské Srdce Ježišovo, vpíš do seba všetkých, ktorí tvoju úctu rozširujú, ako si nám to prisľúbilo, ó, Najsvätejšie a najvernejšie Srdce Ježišovo.

Božské Srdce Ježišovo, dopraj milosť vytrvalosti až do konca a dovol' prijať sviatosť zmierenia všetkým, ktorí deväť po sebe nasledujúcich mesiacov, každý prvý piatok svätým prijímaním k Tebe sa blížia, buď im útočiskom v hodine smrti, ako si nám to prisľúbilo, ó, Najsvätejšie a najvernejšie Srdce Ježišovo.

Božské Srdce Ježišovo, víťaz a panuj nad zlým duchom a všetkými svojimi nepriateľmi, ako si nám to prisľúbilo, ó, Najsvätejšie a najvernejšie Srdce Ježišovo.

Modlime sa:

Pane Ježišu Kriste, rozpomeň sa na prisľúbenia, ktoré si nám daroval nekonečným milosrdenstvom svojho Božského Srdca, skrze svätú Máriu Margitu. Buď nám ochranou života, pomocou v slabostiach, zadostučinením našich hriechov, náhradou našich nedostatkov a zvlášť istým útočiskom v hodine smrti. Amen.

Ó, Srdce lásky,

v Tebe skladám všetku svoju dôveru.

*Pre svoju krehkosť síce obávam sa všetkého,
ale od Tvojej dobrotivosti dúfam všetko.*

(sv. Margita Mária Alacoque)

Titulný ilustračný obrázok, Najsvätejšie Srdce Ježišovo v strede okennej ružice vo farnosti Nepoškvrneného počatia v São Paulo, Brazília, zdroj: wikimedia commons

URL adresa článku: <http://christianitas.sk/oslava-a-ucta-k-najsvatejsiemu-srdcu-jezisovmu-v-cirkvi-tretia-cast/>